

Återstarta Sverige

Nyamko Sabuni och Mats Persson
18 aug 2020

Liberalernas utgångspunkter

- Stort reformbehov och stort reformutrymme
- Säkra välfärden genom tillskott idag och tillväxt imorgon. Arbetslinjen måste hållas.
 - Integration och skola
 - Klimat och forskning
 - Återstarta ekonomin

Agenda

- Konjunktur och omvärld
- Samhällsutmaningar
- Utgångspunkter och prioriteringar

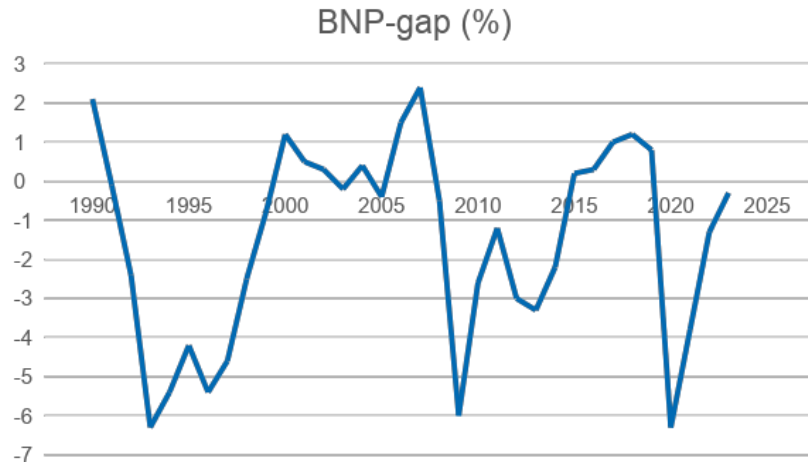

Konjunktur och omvärld

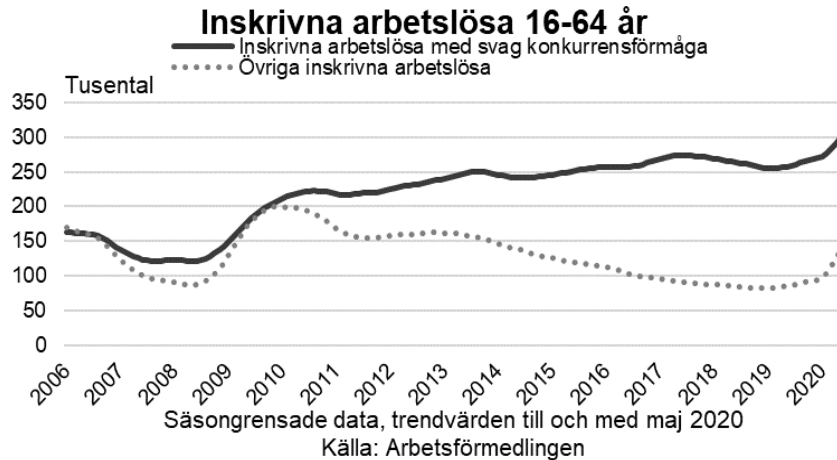
En djup lågkonjunktur i Sverige

- Konjunkturinstitutet bedömer att lågkonjunkturen blir djupare än under finanskrisen

Stora grupper i risk för långtidsarbetslöshet

- Allt fler inskrivna arbetslösa bedöms ha svag konkurrensförmåga
- 165 000 hade i juli varit utan arbete i tolv månader
- Det är 16 procent fler än i juli förra året

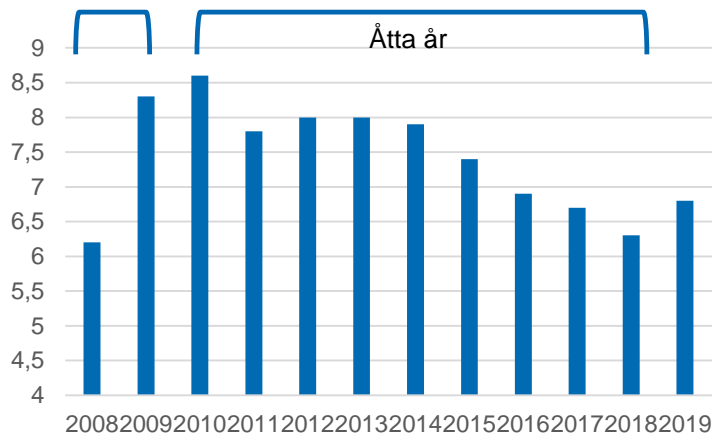

Samhälls- utmaningar

Arbetslösheten riskerar att bita sig fast

Arbetslöshet SE runt finanskrisen

- Arbetslösheten uppmättes till 9,2 % i juli – redan högre än finanskrisen.
- Arbetslösheten bland utrikes födda är hög.
- Det tog åtta år att komma tillbaka till samma arbetslöshet som innan finanskrisen.

Åtgärder nu bromsar arbetslösheten imorgon

- Riksbanken: ”krisen kommer att leda till lägre långsiktiga nivåer för antalet sysselsatta och arbetade timmar och till högre långsiktig arbetslöshet. [...] Hur stora varaktiga effekter coronakrisen till slut får på arbetsmarknaden beror på hur länge krisen varar och på vilka åtgärder som vidtas. Reformen som bidrar till en mer inkluderande arbetsmarknad, högre rörlighet och möjligheter till utbildning och kompetensutveckling skulle kunna motverka de negativa effekterna”

Det lönar sig inte att arbeta

Tabell 4.13 Översikt av ekonomiskt utbyte av arbete i kronor i olika situationer och för olika hushållstyper 2017.

	A-kassa	Etablerings- ersättning	Saknar egen försörjning
Ensamstående utan barn	2 880	5 700	5 700
Ensamstående med ett barn	2 330	5 670	5 930
Ensamstående med fyra barn	2 210	2 750	2 750
Sammanboende utan barn			
Ingen arbetar – en börjar	2 870	8 980	3 020
En arbetar – andra börjar	2 880	8 980	15 760
Ingen arbetar – båda börjar	5 750	17 960	18 780
Sammanboende med ett barn			
Ingen arbetar – en börjar	2 730	5 780	510
En arbetar – andra börjar	2 730	7 380	14 660
Ingen arbetar – båda börjar	5 460	13 160	15 170
Sammanboende med fyra barn			
Ingen arbetar – en börjar	2 500	2 230	-10
En arbetar – andra börjar	2 610	2 770	5 000
Ingen arbetar – båda börjar	5 110	5 000	4 990

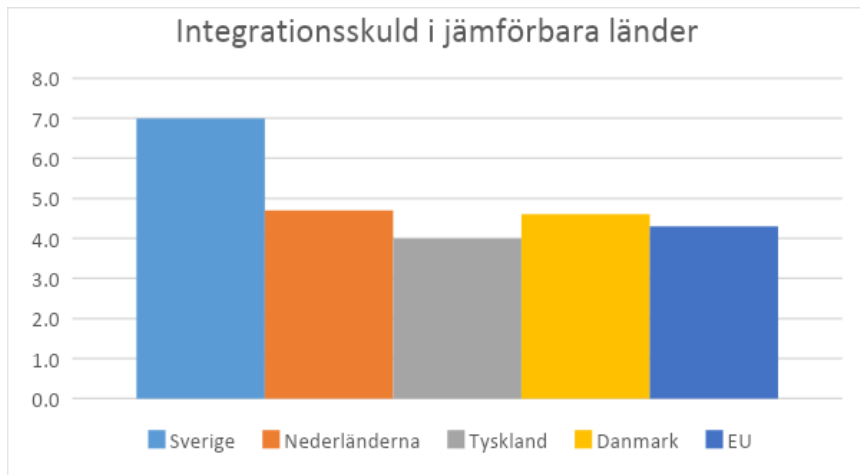
Anm.: Månadslönen är 20 000 kronor. Hyreskostnaden för hushåll utan barn är 5 800 kronor, för hushåll med ett barn 6 900 kronor och för hushåll med fyra barn 12 150 kronor. Beräkningarna baseras i övrigt på antaganden som anges i avsnitt 1.3.4.

Källa: SCB, FASIT, STAR 2015, egna beräkningar.

- Exempel där ena föräldern i en familj med fyra barn tar ett arbete och upplever ekonomisk förlust. (ESO, 2018)

Sverige hade redan före krisen en hög integrationsskuld

- Integrations-skulden mätt som utrikes födda med risk för fattigdom som andel av befolkningen.
- I Sverige ca 500 000 personer
- 75 % högre integrationsskuld i Sverige än i Tyskland och EU-snittet

Sverige: 60 utsatta områden

- Runt en halv miljon människor bor i Sveriges 60 utsatta områden
- Dessa områden präglas enligt polisen bland annat av offentliga våldshandlingar och ett utåtagerande missnöje mot samhälle
- Låga kunskapsresultat i skolan och låg andel sysselsatta

Källa: Polisen Grafik: SVT

För låga kunskaper och för höga utsläpp

- Var tredje elev i utsatta områden klarar inte grundskolan. I vissa skolor når inte ens varannan elev gymnasiebehörighet.
- ”Elever från hem med låg utbildning får sämst undervisning – och skillnaderna har ökat över tid.”
- Utsläppen, inklusive utrikes transporter, högre 2018 än 2014.
- Stort gap mellan Sveriges klimatmål och utsläppsprognoserna.

Utgångs- punkter och prioriteringar

Enighet kring behovet av en expansiv budget

- KI: reformutrymme på ca 80 miljarder
- Riksbanken: "Eftersom Sverige har haft en jämförelsevis låg offentlig bruttoskuld finns det ett stort utrymme [..] att stimulera ekonomin"
- SEB: reformutrymme på upp till 100 miljarder
- Swedbank: "finanspolitiken 2021 inriktas på att kraftigt och brett stimulera ekonomin"

Samsyn om behoven i välfärden här och nu

- Liberalernas besked: Kommuner och regioner ska få de tillskott de behöver
- Vårdskulden behöver betalas av och sysselsättningen i kommuner och regioner hållas uppe
- På sikt är det tillväxttakten som avgör välfärdens finansiering. Arbetslinjen måste hållas

Reformerna behöver återstarta Sverige

- Sveriges välfärd bygger på arbete och växande företag
- Arbetslinjen måste gälla - nej till bidragslinjen
- Sverige ska vara möjligheterna land för alla: Minska integrationsskulden och antalet utsatta områden

Liberalernas prioriterade områden i budgetförhandlingarna

Integration och skola

Stärk arbetslinjen, säkra tryggheten i utsatta områden och fokus på svenska

Klimat och forskning

Grön återstart: minska utsläppen och investera i svensk forskning

Återstarta ekonomin

Sänk skatterna, stärk konkurrenskraften och företagens investeringsvilja

Integration och skola

- Ska utanförskap brytas och integrationsskulden minska måste arbete alltid löna sig mer än bidrag
- Sänk skatten på de lägsta arbetsinkomsterna med 500 kronor per månad och jobbonusen i försörjningsstödet
- Öka tryggheten och stärk rättsstaten
 - Sverige behöver fler poliser – satsa långsiktigt upp till 2 miljarder
 - Fler tidiga insatser – öka statens ansvar för LVU-omhändertagande
- Motverka trångboddhet och skapa tryggare miljöer i utanförskapsområden

Liberalerna

Integration och skola

- De bästa lärarna ska arbeta där de behövs mest
- Lägg en halv miljard per år på att locka behöriga lärare till utsatta skolor
- Förskolepersonal ska kunna svenska. 100 miljoner för att stärka svenskkunskaperna hos förskolepersonal i utsatta områden
- Bygg ut lovskolan till årskurs sex och sju

Liberalerna

Klimat och forskning

- Nytt besked: Samlat paket för att fånga in och lagra koldioxidutsläppen
- Sjösätt en storskalig insamling av koldioxid - investera på sikt minst 2 miljarder per år
- Lägg en halv miljard per år till att återväta våtmarker

Liberalerna

Klimat och forskning

- Snabba på klimatomställningen av industrin genom att bygga ut industriklivet
- Garantera industrins gröna investeringar genom statliga garantier
- Höj ambitionerna för svensk forskning genom anslag och sänkt skatt för forskningsintensiva bolag
- Ställ om transportsektorn: investera i laddinfrastruktur för bland annat tunga fordon

Liberalerna

Återstarta ekonomin

- Investera i arbetslinjen genom att göra det billigare att anställa
- Sänk arbetsgivaravgifterna för unga
- Vidga växa-stödet - sänk arbetsgivaravgifterna för småföretag
- Utvidga ROT-avdraget

Återstarta ekonomin

- Stärk konkurrenskraften och underlätta investeringar
- Sänk bolagsskatten
- Sänk expertskatten och vidga FoU-avdraget
- Tidigarelägg statliga investeringar

Minst 30 miljarder netto i sänkt skatt på jobb och företagande

- Sänk netto skatten på jobb och företagande med minst ca 30 miljarder.
- Vi följer fortsatt utvecklingen. Behoven kan vara större.

Sänkt skatt

Sänkt skatt låga inkomster	10 000
Sänkta arbetsgivaravgifter för unga	7 000
Sänk bolagsskatten	7 000
Utvidga ROT-avdraget	4 500
Förbättra växa-stöd	700
Stärk FoU-avdraget	500
Förbättra expertskatten	500
Utöka jobbonusen	100
	30 300

Liberalerna

Inriktning på välfärdssatsningar

- Ge kommuner och regioner de tillskott de behöver
- Stärk äldreomsorgen med egna team och språkrav
- Nytt besked: Stärk LSS
 - Stoppa minutjakten
 - Räkna upp schablonen för assistansersättning
 - Inför insatsen "vardagsstöd"

Liberalernas utgångspunkter

- Stort reformbehov och stort reformutrymme
- Säkra välfärden genom tillskott idag och tillväxt imorgon. Arbetslinjen måste hållas.
 - Integration och skola
 - Klimat och forskning
 - Återstarta ekonomin